

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره «آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آناتومی
عنوان درس: آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی
کد درس: 07
نوع و تعداد واحد: 3 (2 واحد نظری - 1 واحد عملی)
نام مسئول درس: دکتر طیبه رستگار
مدرس/ مدرسان: دکتر طیبه رستگار
پیش نیاز/ هم زمان: آناتومی عمومی (با کدرس 15) پیش نیاز این درس پیش نیاز واحد فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی (با کدرس 08) می باشد.
رشته تحصیلی: گفتار درمانی
مقطع تحصیلی: کارشناسی
نیمسال تحصیلی: اول

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: دانشیار
محل کار: دانشکده پزشکی
تلفن تماس: 021-64953404
نشانی پست الکترونیک: trastegar2002@gmail.com

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس :

آناتومی یا علم تشریح‌شنایی با ساختار بدن است. آناتومی ناحیه سرو گردن و نحوه عصب‌دهی و ضمناً‌شنایی با ساختار آناتومیک سیستم شنوایی و گفتاری در درک بهتر اختلالات گفتار و شنوایی کمک‌کننده است.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی با آناتومی ، ساختار و نورواناتومی دستگاه‌های گفتار و شنوایی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

1- ساختار آناتومیک استخوان‌های سر و صورت و مفاصل بین آن‌ها را بداند.

2- ساختار آناتومیک عضلات جونده و حالت‌دهنده را بداند.

3- ساختار آناتومیک دهان ، حلق و مری را بداند.

4- ساختار آناتومیک بینی را بداند.

5- ساختار آناتومیک حنجره را بداند.

6- ساختار آناتومیک گوش را بداند.

7- جنین‌شناسی و نحوه شکل‌گیری و تکامل دستگاه عصبی را بداند.

8- ساختمان نیمکره‌های مغز و پرده‌های مغزی را بداند.

9- ساختمان قسمت‌های مختلف مغز را بداند.

10- ساختمان نیمکره‌های مغز و قسمت‌های مختلف کورتکس را بداند.

11- ساختمان پرده‌های مغزی را بداند.

12- سیستم عروقی مغز و نخاع را بداند.

13- اعصاب دوازده گانه مغزی و مسیر هر یک را بدانند.

14- نحوه شروع، مسیر و نواحی عصب گیری زوج های 7 و 8 و 12 و 9 را بدانند.

اهداف عاطفی:

با توجه به ساختار آناتومیک بدن به بیمار به عنوان یک انسان توجه نماید.

قادر به به کارگیری دانش آناتومی در مهارت های بالینی مربوط به اختلالات گفتاری باشد.

اهداف روانی حرکتی:

1- استخوان های سر و صورت و مفاصل بین آنها را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

2- عضلات جوئنده و حالت دهنده سر و صورت را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

3- قسمت های مختلف آناتومی دهان ، حلق و مری را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

4- قسمت های مختلف آناتومی بینی را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

5- قسمت های مختلف آناتومی حنجره را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

6- قسمت های مختلف آناتومی گوش را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

7- قسمت های مختلف آناتومی نخاع و مغز را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

8- عروق خونی مغز و نخاع را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

9- هسته ها، مسیر و نواحی عصب گیری اعصاب دوازده گانه مغزی را روی کاداور یا مولاژ نشان دهد

رویکرد آموزشی^۲:

ترکیبی^۴

حضوری

مجازی^۳

---

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- ☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- ☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

سعی می شود از هر دو روش مجازی و حضوری، استفاده شود.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
1	مرور مقدمات آناتومی	سخنرانی تعاملی، آموزش مجازی	پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
2	استخوان شناسی سر	سخنرانی تعاملی، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
3	استخوان شناسی صورت	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
4	عضلات سرو گردن	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
5	اناتومی دهان و حلق	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
6	آناتومی حنجره	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
7	آناتومی چشم	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
8	آناتومی گوش	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
9	جنین شناسی سر و گردن	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
10	جنین شناسی دستگاه عصبی	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار
11	آناتومی نخاع و پرده های نخاعی	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتر آپ	دکتر طیبه رستگار

12	آناتومی ساقه مغزی - بصل النخاع - اعصاب زوج 1 تا 3	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار
13	آناتومی ساقه مغزی - پل 4 تا 8	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار
14	آناتومی ساقه مغزی - مغز میانی 9 تا 12	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار
15	آناتومی مغز بینابینی	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار
16	آناتومی نیمکره های مغزی	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار
17	آناتومی عروق خونی و پرده های مغزی	سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، آموزش مجازی	کوئیز، پرسش و پاسخ	کامپیوتر، سامانه نوید، میکروفن و دوربین، واتز آپ	دکتر طیبه رستگار

روش ارزیابی دانشجو:

ارزیابی دانشجو به دو روش تکوینی و تراکمی انجام می‌شود. ارزیابی تکوینی شامل انجام تکالیف مختلف هر جلسه و آزمون میان ترم است (سهام آزمون میان‌ترم 4 تا 5 نمره). ارزیابی تراکمی شامل 1) آزمون‌های کتبی همانند آزمون‌های بسته پاسخ «چندگزینه‌ای»، چک لیست، اجرای عملی روش‌های ارزیابی و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ می‌باشد (آزمون پایان ترم 15 نمره می‌باشد).

منابع:

آناتومی سرو گردن گری برای دانشجویان دکتر غلامرضا حسن زاده، دکتر محمد اکبری و 1398

نورواناتومی دکتر محمد اکبری، دکتر غلامرضا حسن زاده و ... 1398

وب سایت های معتبر